

ΕΛΕΦΑΣ. (*)

Οὐδὲν ἕτερον ζῶον δύναται τοσοῦτον νὰ σύρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὡς ὁ Ἐλέφας. Προσδιωρισμένος παραδόξως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, εἶναι οὐχὶ μόνον δυνατὸς, δραστήριος καὶ φιλόπνοος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοσαύτης πραότητος καὶ ἀγχινοίας προικισμένος, ὥστε καθίσταται ἰκανὸς εἰς πᾶν ἔργον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ πράξῃ ὅποιον δῆποτε ἄλλο ζῶον.

Εἶναι δὲ ὁ Ἐλέφας τὸ μεγαλῆτερον καὶ παραδοξότερον πάντων τῶν τετραπόδων. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι καθ' ὑπερβολὴν μεγάλη, οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐρυθροῦ καὶ μικροὶ ὡς πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ σώματος, τὰ ὠτὰ τοῦ μακρὰ καὶ πλατέα, ἅτινα καὶ μεταχειρίζεται συχνάκις διὰ νὰ προφυλάττῃ τὰ ὄμματά του ἀπὸ τὴν κόνιν καὶ τὰ ζῶύφια, τὸ δὲ στόματου φαίνεται μᾶλλον ὡς ἠνωμένον μετὰ τοῦ στήθους παρὰ μετὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἡ γλῶσσά του εἶναι πολλὰ μικρά. Ἔχει δὲ καὶ τέσσαρας ὀδόντας εἰς ἐκάστην σιαγόνα, δι' ὧν ἀλέθει τὴν τροφήν του, καθὼς ἀκόμη καὶ δύο μεγάλους καμπύλους, ἐξερχομένους ἐκ τοῦ ἄνωθεν χείλους, τοὺς ὁποίους καὶ μεταχειρίζεται πρὸς ὑπεράσπισιν. Οἱ δὲ μηροὶ τοῦ εἶναι κοντοί.— Τὸ ἀξιοσημειότερον ὅμως εἰς αὐτὸν εἶναι ἡ ῥίς του, ἰδίως καλουμένη Προβοσκίς, ἣτις εἶναι ἄρκετὰ μακρὰ, νευρώδης καὶ δυνατὴ, καὶ δι' αὐτῆς δύναται ὁ Ἐλέφας νὰ ἐκριζόνῃ εὐκόλως δένδρα, νὰ κρημνίσῃ περιτειχίσματα, νὰ σηκόνῃ τὰ βαρύτερα πράγματα καὶ νὰ τὰ ἐπιθέτῃ εἰς τὴν ῥάχιντου, νὰ λύῃ σχοινία, ν' ἀνοίγῃ τὰς θύρας διὰ τῆς κλειδός, νὰ φέρῃ τὴν τροφήν καὶ τὸ ποτὸν εἰς τὸ στόμα του, εἰς δὲ τὸ

(*) Τουρκοχ. τὸ ζῶον τοῦτο λέγεται Φίλ, ἐξ οὗ καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ Φίλ—δισί.

ἄκρον τοσοῦτον νὰ τὴν λεπτύνη ὥστε νὰ κάμνη καὶ τὰς μικροτέρας τῆς χειρὸς ἐργασίας δι' αὐτῆς.

Τὸ ὕψος τοῦ Ἐλέφαντος φθάνει ἕως δώδεκα ποδ., μ' ὅλον ὅτι συνήθως εἶναι ἕως ἑννέα καὶ δέκα, τὸ δὲ μῆκος του εἶναι ἑννέα ἕως δέκα καὶ δώδεκα. Τὸ χρῶμά του κλίνει εἰς τὸ μελαγχρινόν, εὐρίσκονται ὅμως καὶ λευκοὶ καὶ ἐρυθροὶ Ἐλέφαντες, ἀλλ' εἶναι σπάνιοι· τὸ δὲ δέρμα του εἶναι ἄνευ τριχῶν καὶ τοσοῦτον ἰσχυρόν, ὥστε ἄνωθεν αὐτῶν ἐκτιζόν ποτε πύργους εἰς τοὺς ὁποίους ἐμβαίνοντες δέκα πέντε ἕως εἴκοσι ἄνδρες ἐμάχοντο.

Οἱ Ἐλέφαντες γεννῶνται μὲν εἰς τὰ θερμὰ κλίματα τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας (μάλιστα εἰς τὰς Ἰνδίας), ζῶσιν ὅμως καὶ εἰς εὐκράτους τόπους· πλήν δὲν εἶναι τοσοῦτον ἄγριοι, οὔτε καταχρῶνται ποτὲ τὴν μεγάλην τῶν δύναμιν. Ζητοῦσι δὲ πολὺ τὰς ἐρήμους, τὰς ἄκρας τῶν ποταμῶν καὶ τὰ κάθυγρα μέρη. Συμβαδίζουσι δὲ ἀγεληδόν, καὶ οἱ μὲν γεροντότεροι προπορεύονται, εἰ δὲ μετ' αὐτοῦς κατὰ τὴν ἡλικίαν εἶναι εἰς τὰ ὀπισθεν, καὶ οἱ νεώτατοι καὶ ἀδύνατοι εἰς τὸ μέσον. Τὴν τάξιν ταύτην ὅμως φυλάττουσιν εἰς ἐπικινδύνους περιστάσεις, ἀλλ' εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὰ δάση εἶναι ἀπροφυλακτότεροι. Εἰς δὲ τὴν Κεϋλῶνα οἱ Ἐλέφαντες ζῶσι κατ' οἰκογενείας τρόπον τινὰ εἰς τὰς ὁποίας καὶ δὲν δέχεται ἢ μία τὴν ἄλλην. Ὅταν δὲ θέλωσι νὰ περάσωσι ποταμὸν τινά, οἱ μεγαλύτεροι διέρχονται πρότερον εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος, καὶ ἐκεῖθεν κάμνουσι νεῦρα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς διὰ τῶν προβοσκίδων τῶν νὰ διέλθωσιν. Ἡ τροφή τοῦ Ἐλέφαντος κυρίως εἶναι φυτὰ καὶ ῥίζαι, τὰ ὅποια ἐκρίζονει ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ὀπῶραι καὶ κλάδοι δένδρων τοὺς ὁποίους ῥίπτει διὰ τῆς προβοσκίδος του. Ἀγαπᾷ δ' ἀκόμη καὶ τὸ ῥύζιον, (ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων δαπανῶσιν 100 λίτρας καθ' ἑκάστην, παρεκτὸς τῶν ἄλλων δροσερῶν χόρτων). Δύναται ὅμως ὁ Ἐλέφας νὰ μείνῃ κάποτε καὶ ἕως ὀκτῶ ἡμέρας νῆσις, οὐχὶ ὅμως καὶ ἄνευ ὕδατος, καὶ εἶναι ἀνάγκη μάλιστα νὰ πῖνῃ δις καὶ τρίς

τῆς ἡμέρας. Εὐχαριστεῖται δὲ πολὺ καὶ εἰς τὰ πνευματώδη ποτὰ καὶ εἰς τὰς εἰωθίας. Ὁ καπνὸς τοῦ ταμβάκου τὸν ζαλίζει ὑπερβολικὰ. Δείχνει δὲ κλίσιν καὶ εἰς τὰ ὠραῖα παιδία καὶ εἰς τὰ ἐπιβλήματα. Εἶναι δ' εὐαίσθητος καὶ εἰς τὴν Μουσικὴν. Συλλαμβάνεται δὲ ὁ Ἐλέφας μετὰ μεγάλης δυσκολίας, ἀκολούθως ὁμως ἡμερόνεται εὐκόλως καὶ γίνεται τὸ πραότερον καὶ εὐπειθέστερον ὄλων τῶν ζώων εἰς τὸν κύριόν του, οὐχὶ ὁμως καὶ οἰκιακόν, διότι εἰς τὴν δουλείαν δὲν πολυπλασιάζεται ὄθεν καὶ ὄλοι οἱ ἡμεροὶ Ἐλέφαντες εἶναι ἕξ ἀγρίων. Εἶναι δὲ ὁ Ἐλέφας ζῷον πολὺ ἐπιδεκτικὸν μαθήσεως, διότι μανθάνει διὰ τῆς προβοσκίδος του νὰ ρίπτῃ λίθους κατὰ σκοπὸν, νὰ μεταχειρίζηται ἔπλα, νὰ κολυμβᾷ (μάλιστα φορτωμένος) καὶ νὰ περιστρέφηται διαφόρους κινήσεις. Διδάσκεται δὲ προσέτι νὰ γονατίζῃ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸν κύριόν του εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ νὰ τὸν χρησιμεύῃ καὶ ἀντὶ ἄλλων ζώων ἀκόμη εἰς βαρύτερα φορτώματα κτλ. ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ μὴ τὸν κακομεταχειρίζηται τις, διότι δὲν ἀργεῖ νὰ λάβῃ ἀμέσως τὴν ἐκδίκησιν. Ὁ ὁδηγὸς αὐτοῦ γενικῶς κἀθῆται ἐπὶ τοῦ τραχήλου του, μεταχειριζόμενος σιδηρᾶν τινα ράβδον ἀγκιστρωτὴν εἰς τὸ ἄκρον, διὰ νὰ τὸν κεντᾷ εἰς τὴν κεφαλὴν ἢ τὰ ὦτα, ἕστε νὰ τὸν κάμνῃ νὰ κινῆται εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἢ τὰ ὀπισθεν· γενικῶς ὁμως πείθεται διὰ τῶν λόγων. Εἶναι δ' ἰκανὸς ὁ Ἐλέφας νὰ σηκώσῃ ἕξ ἵππων βάρος, καὶ, διὰ νὰ δόσωμεν ἰδέαν τινὰ τοῦ κόπου του, ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὄλα τὰ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ ἕτερον μετακομιζόμενα πράγματα εἰς τὰς Ἰνδίας, φέρονται διὰ τῶν Ἐλεφάντων, οἵτινες σηκόνουσι τὰ βάρη εἰς τὸ σῶμά των, εἰς τοὺς λαιμοὺς, καὶ εἰς τοὺς ὀδόντας των ἀκόμη, κρατοῦντες αὐτὰ διάτινος σχοινίου. Καὶ εἶναι ἀξιωματικόν ὅτι προσέχουσι μεγάλως νὰ μὴ συντρίψωσί τι. Ἐχει δὲ ὁ Ἐλέφας τέσσαρας μεγάλους ἐχθρούς, τὸν Λέοντα, τὴν Γίγριν, τὸν Ῥινόκερων καὶ τὸν Ὄφιν, οἵτινες (παρεκτὸς τοῦ Ῥινόκερω) ἐφορμῶσι πάντοτε κατὰ τῆς προβοσκίδος του. Φοβεῖται δὲ καὶ τὴν φωνὴν τῶν χοί-

ρων, καὶ τοὺς κερατώδεις κριοὺς. Μάχονται δὲ οἱ Ἐλέφαντες καὶ συναλλήλως, καὶ κτυπῶνται διὰ τῶν ὀδόντων των. Ὅποιος δὲ νικηθῆ, ὑποδουλοῦται ἰσχυρῶς, καὶ δὲν ὑπομένει τὴν φωνὴν τοῦ νικητοῦ.

Ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον ζῆ ὁ Ἐλέφας ἀγνοεῖται ἀκριβῶς, συμπεραίνεται ὁμως ὅτι ζῆ ὑπὲρ τα ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη. Αἱ θήλειαι σπανίως γεννῶσιν ὑπὲρ τὸ ἕν. Τὸ δὲ νεογέννητον αὐτῶν εἶναι ὡς μέγας κύων, καὶ φθάνει εἰς τὸ σὺνηθες αὐτοῦ ὕψος μετὰ τὰ δέκα ἕξ ἔτη.

(Ἐπεταὶ σφγέχεια τοῦ Ἐλέφαντος).

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ.

Ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων, καὶ καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα, τὸ μεγαλύτερον ἐμπόριον τοῦ κόσμου ἀπετελεῖτο εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἀλλὰ, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ θέσις τῆς Ἀσίας εἶναι τοσοῦτον ἀρμοδία, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς παρέχει τοσοῦτον ἀφθονα καὶ πολυποίκιλα προϊόντα, τὸ ἐμπόριόν της μ' ὅλον τοῦτο ποτὲ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπεκτανθῆ ὅσον τὸ τῆς Εὐρώπης, τοῦ ὁποίου ἡ μ' ὅλα τὰ γνωστὰ μέρη σχέσις χρεωστεῖται εἰς τὴν πρόοδον τῆς ναυτιλίας καὶ τῶν πολυειδῶν γνώσεων τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ διαιρεθῆ ἡ Ἀσία εἰς τρία μεγάλα μέρη, ἦτοι.

Β'. Τόποι ὅπου ἀνθεῖ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον καὶ ἡ εἰς τὰ παράλια των θαλασσοπλοία, ἀλλ' ὅπου δὲν θέλουσι νὰ ἔχωσι διόλου σχέσεις μετὰ τῶν ξένων, ἂν καὶ συγχωρῆται εἰς αὐτοὺς νὰ ἐμπορεύωνται εἰς τινὰ προσδιωρισμένα μέρη των. Εἰς τὴν διαίρεσιν ταύτην ἐμπεριλαμβάνονται αἱ αὐτοκρατορίαι τῆς Κίνας καὶ Ἰαπωνίας, καὶ αἱ κυριώτεραι χῶραι τῆς πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδίας.

Β'. Τόποι ἐνθα ἐνεργεῖται καὶ τὸ διὰ ξηρᾶς καὶ τὸ διὰ θαλάσσης ἐμπόριον ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Καὶ εἰς